

ДРУГИЙ КОНГРЕС ПРОФІНТЕРНА.

Промова тов. Лозовського.

Дня 19. листопада 1922 р. в Москві відкрився другий конгрес Профінтерна. О 7-й годині вечером тов. Лозовський оголошує засідання конгресу відкритим. Звуки Інтернаціоналу лунають в салі. Встають.

Першу промову від імені Виконкому Профінтерна вголосив тов. Лозовський. Він каже, що 18 місяців тому зібрався перший конгрес Червоного Інтернаціоналу Профспілок. Ми виробили тоді програму тактики і загальну лінію поведінки революційної спілки робітників усіх країн. 16 місяців минуло з часу переведення на практиці основних принципів нашої Інтернаціоналу. Сі місяці були також періодом впертої боротьби. В усіх країнах застрілися класові суперечності. З середини 1921 року буржуазія почала систематичний наступ проти всіх завойованих робітничої класи.

Коли ми, каже тов. Лозовський, розглядаємо наступ капіталу і поведінку спілки, що повинна була керувати боротьбою робітничої класи проти навали капіталу, то ми побачимо, що Амстердамський Інтернаціонал, який постійно говорив про 24 мільйонів своїх членів, нічого не зробив для відсічі замахам капіталістів. Се зясуєть ся тим, що керівники Амстердаму найбільш за все боялися заострення класових суперечностей і можливості робітничого повстання для скинення буржуазного панування. Зупинюючись на значну наступу капіталу тов. Лозовський каже, що він нав на меті не тільки здешевити роботу силу, але і роздлати робітничий рух, стяти голову робітничим організаціям, знищити в них бажане до дальших переворотів. Поруч з сим організувала ся політична реакція. Міжнародні конфлікти на Балканському і Далекому Сході свідчать про те, що буржуазія здій має свою демократичну маску, виходячи з рамки всакої легальності, щоб тим самим кувати мішну узду для пролетаріату.

Фашизм, що захопив політичну владу в Італії, є прообраз світового фашизму. В Німеччині скинуто міністерство Вірта, утворюють новий кабінет, який є мостом до отвертого встановлення в Німеччині влади Стітеса.

На сьому фронті світової реакції тільки Світові Союз Росія стоїть непохитно, як неприступна пролетарська фортеця. Вже саме існування її збільшує несталість капіталістичного світа.

Совітська Росія — се клин, який пролетаріат забиває в розколотий будинок капіталізму. Але не тільки в Совітській Росії а в усьому світі зміцніли сили пролетаріату. В тяжкій боротьбі загартовано робітничу спілку, що ідейно і організаційно тісніше об'єднала ся довкола свого революційного міжнародного центра — довкола Профінтерна. Профінтерни — се справжній світовий центр робітничих організацій. Він зібрав навколо себе — і сим він відкриває ся від Амстердаму — і пролетаріат Сходу. Японія, Китай, Корея надіслали до нас своїх представників. В усіх краях бачуть в Профінтерні свій бойовий центр. Завдання Профінтерна — досягти максимальної сводомості робітничих мас, удосконалити їх організаційне об'єднання, збільшити їх боеву готовність. Кождий день діяльності Профінтерна наближає нас до здійснення сього завдання. Богато жертв було на сьому шляху, багато це буде. Але ми знаємо, що гинуть одиниці, класа загинути не може. Упевнені в перемозі, ми візьмемо ся за працю в справі організації мас. Постанови ухвалені тут на конгресі, повинні перевести в життя наші товариші в усіх країнах. Нашою працею ми прискоримо той величезний громадський переворот, який це доведеть ся пережити всім частинам земської кулі.

Для успіху нашої праці нам необхідна повна єдність в на-

ших лавах. Профінтерни об'єднують під своїм прапором і комуністів і революційних синдикалістів, і анархістів і позапартійних лівих робітників, словом — усіх тих пролетарів, в душах яких горить святий вогонь боротьби за визволення робітничої класи і вогонь ненависти до його класових експлуататорів. Зєднаймо-ж наші сили і тоді на цілому-світі буде масти червоний прапор Комунізму. (Гучні оплески).

Привітання представників закордонного пролетаріату.

Франція. Представник французької делегації Дюдюле вголосив від імені унітарної спільної Конфедерації Праці Франції привітання російсько-героїчному пролетаріату та робітникам Червоної Моноції. Він говорить про вперту боротьбу революційних синдикалістів проти угодівців і реформістів, які доводо керували французькими професійними організаціям. Французькі синдикалісти, каже Дюдюле, не могли миритися зі зрадою провідників Амстердаму і розірвали з сим жовтим об'єднанням. Тепер французькі синдикалісти слухають голосу Профінтерна: ліві, що Червоний Інтернаціонал Профспілок буде вважати на організаційні, особливості французького профруху. Вони будуть шасливі боротися під прапором Профінтерна разом з революційним пролетаріатом всього світа (оплески).

Німеччина. На трибуну виходить тов. Гешке, який витекає міліона членів німецьких профспілок, як є в опозиції до Амстердаму, а також від імені 160.000 робітників спілок Гельдеркхен та спілки моряків, які приєднали ся до Профінтерна (гучні оплески).

Німецький пролетаріат, каже тов. Гешке, чимало навчив ся за час, що минув від першого конгресу. Німецький пролетаріат пережив величезний страйк залізничників та великий страйк південно-німецьких металістів.

Сей страйк показав збільшену впливу комуністів і викликав цілий похід з боку амстердамських "верхів".

Ми залишаємо ся вірними тим вирішенням, що їх було ухвалено на першому конгресі та які буде ухвалено на другому. Ми певні перемогі тобою, бо ми маємо перед собою приклад в особі російських робітників.

Краще згоріти в полум'ї революції, ніж згинти в смердючому кублі капіталізму (оплески).

Австралія. Слово одержує тов. Гарді. Він говорить від імені пролетаріату всіх англо-саксонських країн та зазначає, що в усіх цих країнах принципи Профінтерна де далі чим раз більше співчувають робітничим маси.

В Північній Америці Прогресивна Ліга Профспілок активно бореть ся проти реакційної Американської Федерації Праці та здобуває шораз більший вплив у робітничих організаціях.

В Англії число прихильників Профінтерна більшає, особливо між шахтарями Південного Вельса.

В Австралії 230.000 робітників приєднались до Профінтерна та активно борять ся за його ідею.

Ми певні, каже він, що другий конгрес буде сигналом до зєднання наших сил та зблизть час нашої остаточної перемогі.

Італія. Італійський представник тов. Такса каже, що офіційно він може виступити тільки від імені меншості Конфедерації Праці, але неофіційно він витекає революційну Росію від імені італійського пролетаріату.

Пролетаріат Італії, каже тов. Такса, бореть ся при тяжких умовах та з сєй боротьби він навчаєть ся дечого, що буде світової ваги, а саме і по перше те, що не можливо відокремувати економічної боротьби

від політичної, бо такий похід іде тільки на користь реформістів, а по друге те, що не слід гнати ся за самою чисельністю спілки, а слід завжди мати перед собою творчу революційну ідею. Хай живе російська революція! (Оплески).

Китай. З привітом виступив тов. Чан-Хан-Кі від імені революційних китайських мас.

Промова Кларі Цеткін.

На трибуну виходить тов. Цеткін, яку витекають присутні гучними оплесками.

Вона витекає конгресу Профінтерна від імені четвертого конгресу Комінтерна.

Кларі Цеткін каже, що світовий пролетаріат має ворога

в особі буржуазії, який тепер завзято наступає, та схованого ворога, який виступає з тилу — Амстердамський Інтернаціонал.

Тепер Ви, революційні робітники, повинні сказати Ваше важливе слово проти розколотницької спроби Амстердаму. Поставте Вашу непохитну волю до єдності та Ваш революційний дух.

Тепер, каже т. Цеткін, не можемо бути невражливими, слід стати з одного або другого боку барикади. У сій боротьбі Вам допоможе російський пролетаріат.

Хай живе Комуністичний Інтернаціонал, хай живе Червоний Інтернаціонал Профспілок.

ПРОМОВА БЕЛЯ КУНА НА КОНГРЕСІ КОМІНТЕРНА

"Ще не настав час, щоб писати історію російської революції, — каже т. Беля Кун, — та се й взагалі не є задача 4-го Конгресу Комінтерна, бо його учасників призвано до того, щоб творити історію, а не писати її. Наше завдання — зв'язати досвід російської революції і практично використати її успіхи в нашій революційній боротьбі. Я беру на себе завдання висвітлити роллю російської комуністичної партії в процесі російської революції."

Радянська влада зазнала тяжких іспитів. Вона витримала натиск капіталістів усіх країн. Вона зуміла ліквідувати в Росії руйнівну роботу міжнародного меншевизму. Вона жила і освітлює шлях, який має пройти весь міжнародний пролетаріат. Радянська влада в Росії закріпилася, бо тут були сприятливі чинники. Відсутність тих чинників спричинила ся до трагічної загибелі пролетарської диктатури на Угорщині. Головний чинник тут був — се централізована і дисциплінована комуністична партія, що показала всьому світові нечувану самовідданість.

Відсутність такої партії на Угорщині при надзвичайно несприятливих зовнішніх і внутрішніх умовах привела, як бачимо, до розгрому угорської революції на Угорщині, не вважачи на героїстичні передових загонів угорського пролетаріату. В Росії так само було, коли значна частина робітничої класи виявила ознаки шквального упадку революційної енергії, даючи поверховному глядачеві привід до всякого рода сумних вивідів, але присутність в Росії комуністичної партії з досвідом довголітньої і впертої революційної боротьби, вратувала становище.

Ми бачили, як німецька соціал-демократія, що остаточно зреклася свого класового характеру на зїзді в Герліці і оголосила себе "народною", а не класовою, зробила ся одною з найбільших партій в світі. Насправді, вона зробила ся партією дрібної буржуазії. Отже, слугую німецького капіталу. В той час російська комуністична партія, що протягом всього періоду своєї диктатури прагнула зберегти свій класовий характер, зробила ся справжнім оборонцем інтересів російського трудячого народу. А де таємниця того надзвичайного впливу комуністичної партії на російський пролетаріат? Перш за все, певна річ, в тім, що в жадній буржуазній партії ми не знайшли-б так добре підібраних і зєднаних загонів і такого дужого ідеологічного осередку, як в російській комуністичній партії. Вона є справжній генеральний штаб світової революції, що утворив ся протягом довголітньої боротьби. Все, що не входило в тісне коло пролетарських класових інтересів, все витиснуло ся з боєвих комуністичних загонів. Дуже характерно, що російська комуністична партія в процесі революції втягнула в себе всі меншевизькі і ес-ерівські елементи, що мали що небудь спільного з робітничим рухом. Завдяки комуністичній партії органи радянської влади робили ся справжніми органами пролетарської демократії.

Ради, що їх ми мали на Угорщині, обирали як найшир-

ші маси і через те вони не могли бути справжніми класовими органами пролетарської диктатури. В тих радах мабуть що зовсім не було комуністичного керівництва. Вони не виявляли в повній мірі класового пролетарського погляду і через те були зовсім непрацездатні.

Професійні організації змагали ся з ними за керівничу роллю, а й самі робітники вважали за краще піти за професійними організаціям, де все-ж таки було судо робітничого керівництва.

У Німеччині соціал-демократи майже цілком припинили активну працю серед мас і того, як стає при владі, а державні органи стали вилізати на соціал-демократичну партію значно в більшій мірі, ніж партія на органи державного управління.

Цілком протилежне ми спостерігаємо в Росії.

Тут партія пікуєть ся, що керуючі едементи зберігли свій вплив на державні органи. Товариші, які не розуміють значення партійного впливу на державний апарат, — невдало рекрути комунізму. Зрозуміло, що прояв впливу партії на державні органи в такій величезній країні, як Росія, був би цілком неможливим, коли-б в лавах партії не панувала зєднана дисципліна. Зокрема, планове проведене нової економічної політики було би зовсім неможливе. Якого-ж походження ся дисципліна? Суть сєй дисципліни полягає в безумовній довірі всіх партійних сил до своїх провідників. Провідники партії, як основне ядро комуністичної ідеології, є авторитетами для всіх членів партії. Наслідки сєй дисципліни всім відомі. Ми бачимо, що вона була найкращим засобом для здійснення безприкладно гучної тактики РКП.

Дивлячись в майбутнє і бажачи виявити перспективи пролетарської революційної взагалі, ми повинні визнати, що коли-б в 1919 році, під час демобілізаційної кризи в Німеччині, ми мали комуністичну партію хоча-б приблизно подібну до РКП, ми перемогли-б і безумовно зберігли-б владу в своїх руках. Чи можливе утворення такої партії? Я вважаю, що можливо. Останніми часами я працюю в масових організаціях РКП і можу сказати, що пересічний рівень розвитку членів російської комуністичної партії не вищий, ніж у німецьких пролетарів. Я можу навіть сказати, що в масі німецький пролетаріат значно вищий. Безперечно, російський пролетаріат озброєний п'ятирічним досвідом і тому російська комуністична партія може провадити більш гучну політику, але се не значить, що інші компартії не можуть десятиліт аналогічних наслідків. Головне завдання в тому, щоб утворити сильне ідеологічне ядро, навколо якого повинні згуртувати ся основні кадри революційного пролетаріату. Коли таке ядро буде утворене, ми безумовно приведемо західно-європейський пролетаріат до влади і завойовану владу зуміємо втримати в своїх руках.

З огляду перспектив світової революції се завдання є найбільш важливе і тому досвід російської комуністичної партії слід взяти на увагу".

ЗАВДАННЯ ПО ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ ГОЛОДУ.

Разом із загальними заходами для відновлення сільського господарства, що їх провадять державні установи й акційні товариства "Село-Техніка" й "Село-Поміч", ЦК Насглог має за своє завдання допомогти як найбільш поширити засівну площу. З сего боку найдоцільніше й найрозумніше є організувати і оборудувати господарства, що за свою мету мали-б саме таке завдання.

В Росії і на Україні вже були такі спроби. Такі, приміром, є господарства, що їх організувало Товариство Друзів Радянської Росії в Пермській та в Саратовській губерніях. Такі господарства організував Водінський Губкомпомгоз в придручній до нього Миколаївщині. Таке саме завдання — поширити засівну площу — має на Україні праця тракторних загонів американської менонітської організації на Запорожжю. Для того-ж таки, беручи під увагу брак робочої худоби, маючи на меті здолати кризу через механізацію с. г. Ц. К. Насглог і сам взяв ся за організацію купити за кордоном трактори і вирішив утворити спеціальний тракторний фонд. З того фонду вже дано повноваження представникові ЦКП.Г. в Берліні т. Левицькому 500.000 чеських корон. Для той таки мети ЦКП.Г. визнає за бажаний і за цілком можливий приїзд ізза кордону окремих організованих груп із фаховців, що могли-б дістати для обробки земельні ділянки.

Таку пропозицію зробила Українська українська організація в Канаді "Український Робітничий Дім". Такі організації будо допущено на Україну, коли вони матимуть землеробні машини, знаряддя та деякий капітал.

Опріч сих двох найголовніших моментів треба зазначити ще й таке становище дітей на Україні, особливо по неврожайних районах. Завдання ЦК. Насглог допомогти їм. Крім організації широкого громадського харчування для дітей, треба розпочати інтерноване безпритульних дітей, а їх в годолих районах близько 400.000 чоловік! Загальна задача щодо допомоги дітям се — мобілізація коштів для організації для них харчування, для набути їм потрібних речей і для збільшення серед них педагогічної роботи. Але ся справа така поважна, що вимагає особливого освітлення і спеціальних надзвичайних заходів.

Далі під опікою ЦК.Насглог будуть ще й інваліди горожанської і імперіалістичної війни

та інваліди праці. В минулому ми не допомагали ся в достаточній мірі через брак харчових ресурсів в державі. Щоб полегшити їхнє становище, слід взяти заходів для організації їхнього харчування, організувати працю для інвалідів і т. н.

І кінцем кінцем, загальна для всіх груп допомога з боку ЦК. Насглог се є допомога боротися з пошестьями і участь в медичній допомозі.

Відповідно до зазначених завдань виникло і організаційне переформоване ЦК. Помгоз в ЦК. Насглог, що переносить центр уваги з площі харчування в площу господарської допомоги. І не тільки теоретичні міркування, що їх уже самих досить, щоб виправдати зазначену організаційну перебудову, а й детальне знайомдане спеціальною комісією із становищем на місцях вказали на можливість обмежити харчуване і головні кошти дати на поміч господарству, надавши харчовим операціям характеру, погодженого з загальною діяльністю в справі відновлення господарства.

(Вісті ВУЦВК) Батюк.

АГРО-КОМУНА В МИГАЄВО НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Дня 15. цвітня 1922 р. делегація нашої комуні прибула після довгих митарств в Москву. Так як члени нашої комуні хотіли поселити ся на Україні, то Головна Рада Народного Господарства відіслала нас до Харкова, звідки ми виїхали в Одесу.

В Одеській губернійській земельній відділі нам пропонуєть ряд бувших поміщицьких економія, з котрих ми вибрали для себе найбільше підходячу — бувшу економію Келлера, при стації Мигаєво.

В виду того, що наша делегація прибула в самий розгар засівної кампанії, ранню весною, в той час, як вся оставша комуня, а головно-всі входячі ся з нею господарські знаряддя були в дорозі з Москви в Мигаєво, наші делегати, щоб не опустити засівного сезону, почали примітивним способом, не маючи нічого під руками, поспішно засівати предлажену нам часть землі. Таким образом до прибути всіх членів комуні, наші делегати засіяли до 20 десятин ріжних культур. З прибутом решти членів комуні і інвентаря, складаного ся з 3 тракторів, 6 плугів, 7 борон, 6 сіялок, одної молотилки і иншого інвентаря, а також

одного токарного станка і двох грузовиків.

Ми без спочинку працювали днем і ноцею, завдяки чому зорали і засіяли 115 десятин ріжних культур.

Те, що за границею писали буржуазні газети, що нас обрабили-непрада. Безплатно нас доставили на місце призначення і робітничо-селянська влада йде нам на зустріч. В 1922 р. нам видали 1.400 пудів насіння, так як наше збіжжє не було добре для засіву. Місцеві установи, як Волонкерком і інші, дали нам матеріал для направи будинків, що в теперішній час представляє для комуні дуже велику вартість.

Комуня зробила вже велику роботу. Знищене поміщицьке господарство блаєстий візреченою чистотою і порядком, будинки напругають ся, в пів зруйнованому до сих пор амбарах зашумали мотори, уряджені по послідному слову техніки кунари і стодари. Зістав напруганий і пушений в рух млин, котрий до сєй пори стояв. З взяття в аренду 1.500 десятин землі є 600 десятин управної землі, 300 десятин сінокоосу, а решта луг.

На весні 1922 р. засіяно 130 десятин, зорано під озимину 230 десятин і вже засіяно 200 десятин. Під ярвий засів 1923 р. виорано 200 десятин, викосено сіна 300 десятин. Кулаєно 17 коней, 4 воли, 10 коров, 1 бугая і 5 свиней.

Са програма піднесеє ся на весні 1923 р., так як до того часу наша комуня доповнить ся ще 50 товаришами з Канади зі всіма господарськими знаряддями.

Сим товаришам нема чого бояти ся їхати. Ви приїдете до нас на готове. Ми навіть стараємо ся побудувати мешкане для Вас. Ми вислали тов. Соломку, щоб заключив з лісним синдикатом договір в 12 мільярдах лісного матеріалу на Ваш дім. Ми отворили школу і вчимо дітей з поблизьких колій на свій кошт.

З комуністичним привітом, Ефим Соломка.

ЗИРЯНСЬКА МОВА І ІСТОРІЯ.

Зирня до революції мало хто знав. Не знали навіть справжнього її імені — "комі". Тим часом вони і досі заселяють величезну територію — схід Донецької і Архангельської губ., частини Вітебської і Пермської. Вивчене їх мови і народної літератури дає багато матеріалу для пояснення низки явищ в російській мові і літературі.

Досить згадати, що сила географічних назвек на півночі — зирянські, починаючи від слова Москва (мис-куа, тобто коровача шкіра), Рязань (разни, тобто розкидане місце), Пенза (пензини, тобто зграїще) і т. п. Богато зирянських слів є в російських північних говірках, так само, як від Зирни пішли деякі народні міти й казки (прикладом казка про Сивку-бурку: сив-кай, буркой, тобто волосяна птиця, гарна птиця).

Досліджене зирянської історії тим більше цікаве, що, судячи з мови і антропологічних даних, вони склались з двох племен — низькорослого фінського і невідомого високорослого. Останне мабуть іранського походження, прийшло на північ з Кавказу чя Туркестану і потіснило самодів (яранів, звідти слово Яренське — між иншим усі назви-ска рік на "га" є самодійські: га, йга-ріка), що бродили по всій країні, мов америкацькі Індіани. Так само Зирняи перемогли народ Водь або Еми і посунили його аж до Ладоги. В сьому чергу Зирняи були переможени новгородськими Славянами, що засували на їхній землі два князівства Удорське і Чердынське. З того часу пішов упадок Зирни. Нині вони мають автономну область. Почались досліди зирянської мови і історії.

ТІЛЬКИ ЩО ВИЙШЛИ З ДРУКУ ДВІ НАУКОВІ КНИЖКИ:

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ КАРЛА МАРКСА

Книжка має 328 сторін друку і розділена на три головні частини:

1. Товар, гроші, капітал. — 2. Надвартість. — 3. Заробітна плата і дохід з капіталу.

Сі частини знова поділені на кільканадцять розділів.

Завдання сєй книжки є — познайомити зі змістом "Капіталу" тих, які не мають часу або засобів, щоб його студіювати, а також вона улекшить студії тих, котрі студіюють "Капітал".

Економіка править світом і тому кождий робітник повинен знайомитись і студіювати економічні науки.

Ціна книжки \$1.00.

ЯК ПОВСТАЛА РЕЛІГІЯ І ВІРА В БОГІВ

Написав Гайврікс Кунов.

Книжка має 180 сторінок друку.

ЗМІСТ:

1. Новітні досліди релігії. — 2. Як повстали ідеї про духів і богів. — 3. Початки почитання духів. — 4. Від почитання духів до почитання тотемів і праїдів. — 5. Сотворене світа. — 6. Небо і пекло. — 7. Почитане праїдів і жертв праїдам. — 8. Від почитування праїдів до культури природи. — 9. Останки культу духів і праїдів у старо-індійській релігії. — 10. Як Індра з племенного праїдівського бога став богом природи?

Самі нагодовки розділів вказують на те, яку наукову вартість має ся книжка. Не волюте з релігією фразами, а докажите її дійсне значення, на піджаві строго-наукових дослідів і фактів. В сьому вам, якраз допоможе ся книжка.

Ціна книжки 50 центів.

Замовляти шліть на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada.

Вибори в Харкові.

До Харківської мійської ради виборано 792 депутатів, з них 607 комуністів.